

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

BENEIXIDA

LA RIBERA ALTA

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

AJUNTAMENT
DE BENEIXIDA

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECALL
Dionís Seguí Penadés

TEXT
Àlvar Soriano Samper

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Beneixida, 176

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Beneixida

ISBN:978-84-482-5827-6

Depòsit legal: V-871-2013

Impressió: gràfiques **vimar**

www.avl.gva.es

BENEIXIDA

Beneixida és un municipi situat al sud de la comarca de la Ribera Alta, dins de la vall Farta. S'anomena així tota la part dreta del riu Xúquer per l'abundància d'aigua i per la riquesa agrícola. El nom del municipi és l'evolució d'un més dels molts topònims d'origen àrab amb el radical *Beni-*, o *Ben-*, que significa 'descendents de', seguit del nom d'una persona, clan o tribu, probablement *Gida*. *Beniatira*, *Benigilda*, *Benaxida*, *Beneixeda*, *Benifida*, *Benegida*, *Benixida*, *Benaxides*, *Benagides*, *Bematera* són algunes de les denominacions que han aportat els historiadors. *Beneixideta* o *Benegideta* serien les paraules usades per a designar un reduït barri antigament separat a pocs passos del nucli principal; per això, moltes voltes apareix el nom en plural (*Benexides*, *Benagides*...).

Amb la conquesta cristiana va passar a mans de la família Despuig per donació de Jaume I, i posteriorment als comtes d'Albalat (família dels Sorell). Hi havia un *Ràfol* o *Alqueria* dins del seu terme, que el 1609 va quedar deshabitada a causa de l'expulsió dels moriscs.

Cal destacar un fort terratrèmol que va patir el 1748, així com una riuada molt forta el dia de Sant Carles de 1864. No debades els moros posaren al riu Xúquer el sobrenom de *devastador*. A partir d'ací, l'esdeveniment més destacat ha sigut el canvi d'ubicació del nucli urbà cap a la serra i justament al límit de la Venta de Carbonell, al costat de la carretera, ja que el nucli antic va quedar pràcticament assolat per la *pantanada* de 1982.

Actualment és un poble de construcció moderna i rectilínia, molt gran d'extensió en relació amb la quantitat de gent que l'habita, unes 720 persones, amb un polígon industrial nou i productiu.

Tradicionalment, la gent s'ha dedicat a la terra, que està molt repartida. L'horta, que és regada per les séquies d'Escalona, de Carcaixent i de la Comunitat de Regants, ocupa quasi tot el terme. Actualment els cultius principals són les taronges i els caquis, però antigament el cultiu per excel·lència era l'arròs, més especialment el planter d'arròs; en canvi, pràcticament no hi ha ramaderia.

De l'antic nucli urbà tan sols queda el dipòsit del pou de l'aigua potable, que encara està en funcionament, i l'antiga església, edifici que es va considerar important mantindre com a testimoni històric d'un poble que ha estat allí.

Beneixida vol enllaçar i continuar la seua història, la història d'un poble valencià, treballador i pacient, que veu com passen els segles i canvia l'entorn físic més elemental.

BENEIXIDA

Hidrografia

Motor d'Aigua Potable
Riu Xúquer
Séquia d'Alcàntera
Séquia d'Escalona
Séquia de la Falquia

Séquia de la Mina
Séquia del Gavariol
Séquia del Mig
Séquia del Xorret

Poblament

Beneixida
Casa de Bèrnia
Casa de Dàries

Caseta de Conill
Hort de Reig

Partides i paratges

el Gavariol
els Alters
els Fondos
l'Illa
la Canyada

la Casa del Rei
la Falquia
la Muntanya
la Torreta

Vies de comunicació

Camí d'Alcàntera
Camí de Castelló (o del
Cementeri)
Camí de l'Illa
Camí de la Canyada
Camí de la Caseta dels Coets
Camí de la Comporta
Camí de la Falquia
Camí de la Mina

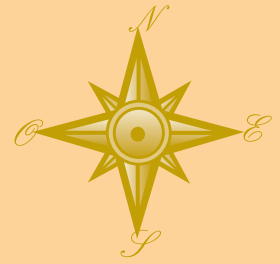
Camí de la Torreta
Camí del Gavariol
Camí dels Alters
Camí dels Fondos
Camí Real de Madrid
Carretera d'Alcàntera
Carretera de Castelló
Carretera de Gavarda

Altres llocs d'interés

cementeri
Ermita de Beneixida
granges

magatzem
Polígon Industrial La Muntanya
restaurant

Beneixida

- Capital de municipi
- Autovia
- Carretera
- Camí
- Riu
- Séquia
- Motor
- Ermita
- Mas, casa
- Polígon industrial
- Cementeri
- Partida
- Paratge

La Ribera Alta

